

- Αξιολόγηση των πρόσφατων Νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων Σπουδών κατά την εφαρμογή τους στην εκπαιδευτική πράξη και αναμόρφωσή τους με βάση τα πορίσματα της αξιολογικής διαδικασίας. Η αξιολόγηση με τη συμμετοχή επιστημόνων, σχολικών συμβούλων και εκπαιδευτικών θα οδηγήσει σε νέα αναλυτικά προγράμματα σπουδών και νέα σχολικά εγχειρίδια.

- Εξορθολογισμός και αναδιάρθρωση της διδακτέας ύλης και του περιεχομένου σπουδών. Η επικέντρωση της ύλης πρέπει να γίνει σε συγκεκριμένα κεφάλαια με κριτήριο τη σπουδαιότητά τους και με σεβασμό στην ηλικία και στις εκπαιδευτικές ανάγκες του παιδιού, να βοηθήσει στην εμπάθυνση στη γνώση μειώνοντας ταυτόχρονα την ύλη και να επιτρέπει την εμπέδωση στον διατιθέμενο διδακτικό χρόνο. Η αναδιάρθρωση της ύλης ορίζεται από την ανάγκη μεταφοράς δύσκολων διδακτικών αντικειμένων από μικρότερες σε μεγαλύτερες τάξεις.

- Εμπέδωση και εμπάθυνση της ύλης στο σχολείο. Να διασφαλιστεί ο αναγκαίος διδακτικός χρόνος για την εμπέδωση της ύλης στο σχολείο, στα μαθήματα της γλώσσας, των μαθηματικών, της φυσικής, της γεωγραφίας και της ιστορίας. Οι εργασίες που ανατίθενται στους μαθητές πρέπει να περιοριστούν στο ελάχιστο και μόνο στα βασικά μαθήματα. Στόχος, να ολοκληρώνονται στο σχολείο όλες οι μαθησιακές διαδικασίες, ώστε να απαλλάσσονται οι μαθητές και οι γονείς από την «κατ' οίκον» διδασκαλία.

- Δυνατότητα μερικής διαμόρφωσης των προγραμμάτων από τη σχολική μονάδα, με βάση τις ανάγκες, τις δυνατότητες, τις ιδιαίτερες συνθήκες του κάθε σχολείου (Ειδικής Αγωγής, Νησιωτικά, Ορεινά). Τις ώρες που είναι αναγκαίες, το εύρος ή τη δυσκολία των προγραμμάτων σπουδών θα τις καθορίζει η κάθε σχολική μονάδα σε συνεργασία με τον σχολικό σύμβουλο, με βάση τις ιδιαιτερότητες που έχει, όπως η σύνθεση του μαθητικού πληθυσμού (Ρομά, παιδιά μεταναστών, παιδιά από οικογένειες ανέργων ή με χαμηλά εισοδήματα). Προγράμματα ανοικτά και ευέλικτα στις ιδιαιτερότητες της κοινωνίας θα επιτρέπουν σε εκπαιδευτικούς και μαθητές να εξειδικεύουν τη διαδικασία μάθησης και θα γεφυρώνουν τον ακαδημαϊκό λόγο των σχολικών εγχειριδίων με την εμπειρική- βιοματική γνώση των μαθητών.

- Αξιοποίηση της Ευέλικτης Ζώνης- Βιοματικών δραστηριοτήτων. Η ζώνη αυτή πρέπει να εμπλουτιστεί πέρα από την υποχρεωτική διδασκαλία γνωστικών αντικειμένων και να γίνει ζώνη δημιουργίας, καινοτομίας, υποστήριξης της κοινωνικο-συναισθηματικής ανάπτυξης των μαθητών, με ενδεικτικά θέματα: Δράσεις προσωπικής/διαπροσωπικής ανάπτυξης, πολιτιστικών και αθλητικών δημιουργικών δραστηριοτήτων, περιβαλλοντικών παρεμβάσεων για την αειφορία, διαπολιτισμικής επικοινωνίας, σύνδεσης του σχολείου με την οικογένεια και την τοπική κοινωνία, ανάδειξης της τοπικής ιστορίας- πολιτισμού- οικονομίας, προώθησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ενάντια στο ρατσισμό, τον χουλιγκανισμό και τη βία, την παχυσαρκία, τον σχολικό εκφοβισμό (σύνδεση δηλαδή, με τις δράσεις του κοινωνικού σχολείου).

- Επέκταση του Νέου Σχολείου με τη γενίκευση του προτύπου των ολοήμερων με Ενιαίο Αναμορφωμένο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα (ΕΑΕΠ) και τη δημιουργία ενός σχολείου όχι μόνο γνώσεων, αλλά και δεξιοτήτων.

- Αλλαγή στο πρότυπο διοίκησης τόσο της σχολικής μονάδας όσο και γενικότερα σε επίπεδο Περιφέρειας και Διεύθυνσης. Ενίσχυση της αυτονομίας, του σχεδιασμού σε όλα τα επίπεδα, του προγραμματισμού, της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου και της λογοδοσίας. Ισχυροποίηση των Περιφερειακών Διευθύνσεων με αποκέντρωση, «καθετοποίηση» και αντιστοίχιση υπηρεσιών με κέντρο διαχείρισης προσωπικού, την Περιφέρεια Εκπαίδευσης.

- Επιμόρφωση Διευθυντών Σχολικών Μονάδων και Εκπαιδευτικών στις πρακτικές που συνοδεύουν τα νέα προγράμματα σπουδών. Σήμερα, απαιτείται ένα σύστημα επιμόρφωσης που να αντιμετωπίζει τον εκπαιδευτικό ως φορέα και συνδιαμορφωτή της όποιας αλλαγής, με διαρκή

υποστήριξη στο έργο του και στην αλλαγή των αντιλήψεων σχετικά με την εκπαιδευτική πρακτική. Η επιμόρφωση πρέπει να είναι:

Ενδοσχολική, ώστε να πραγματοποιείται σε πραγματικές συνθήκες και να λαμβάνει υπόψη της τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε σχολικής κοινότητας με αξιοποίηση προγραμμάτων ΕΣΠΑ.

Διασχολική, με τη συνεργασία σχολείων.

Περιοδική (μικρής, μεσαίας και μεγαλύτερης διάρκειας) από φορείς της εκπαίδευσης.

- Αξιοποίηση ευρωπαϊκών προγραμμάτων για τον περιορισμό της Σχολικής Διαρροής (EarlySchoolLeaving) στην οποία δίνει έμφαση η ΕΕ. Αφορά πρώτιστα το Νηπιαγωγείο και το Δημοτικό Σχολείο, γιατί εκεί τίθενται οι βάσεις ένταξης στη σχολική εκπαίδευση. Βασίζεται σε δύο άξονες:

α. Άμεση παρέμβαση με υποστηρικτικές πολιτικές στις ευπαθείς ομάδες.

β. Μετασχηματισμός προγραμμάτων σύμφωνα με τις ανάγκες- δεξιότητες των παιδιών, ώστε να μην αποθαρρύνονται από τις δυσκολίες σκληρών προγραμμάτων σπουδών και εγκαταλείπουν το σχολείο.

- Πρωταγωνιστικός ρόλος πρέπει να δοθεί στον μαχόμενο εκπαιδευτικό με ελευθερία για καινοτόμες δράσεις και αυτενέργεια. Ο εκπαιδευτικός πρέπει να αναλάβει την ευθύνη της εκπαιδευτικής διαδικασίας, σεβόμενος ένα πλαίσιο αρχών που ορίζουν τα νομοθετικά κείμενα, με ευαισθησία απέναντι στα κοινωνικά και πολιτισμικά αιτήματα, όσο και στις ιδιαίτερες ανάγκες και τα ενδιαφέροντα της μαθητικής ομάδας στην οποία απευθύνεται ο εκπαιδευτικός, με άλλα λόγια πρέπει να ορίζει το τι (περιεχόμενο) και το πώς (τη μέθοδο) της εκπαιδευτικής πράξης.

- Έμφαση στην αλλαγή νοοτροπίας στην αξιολόγηση των μαθητών. Η επίδοση των μαθητών πρέπει να εκτιμάται με βάση τα κριτήρια που προκύπτουν από τους σκοπούς της εκπαίδευσης και όχι από τη σύγκριση με τους συμμαθητές τους. Δεν αξιολογείται μόνο η επίδοση αλλά και η πρόοδος σε σχέση με πρότερες επιδόσεις, δηλαδή η εξέλιξη του ίδιου του παιδιού, η οποία και τελικά, να βαθμολογείται. Να λαμβάνεται υπόψη ο ατομικός τρόπος μάθησης, το στάδιο της γλωσσικής ανάπτυξης, οι ευκαιρίες που του παρέχονται από το οικογενειακό του περιβάλλον.

- Μείωση της γραφειοκρατίας που δυσχεραίνει το έργο των εκπαιδευτικών.

- Ανοιχτό σχολείο στην κοινωνία. Το σχολείο να είναι σημείο συνάντησης όλων των εμπλεκομένων στη διαδικασία μάθησης και ο χώρος όπου μπορεί να αξιοποιηθούν με σταθερή και δομημένη συνεργασία, οι κοινωνικοί εταίροι, οι φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης, οι γονείς και οι σύλλογοι γονέων και κηδεμόνων.

- Εναρμόνιση της νομοθεσίας με τη σύγχρονη εκπαιδευτική πραγματικότητα.

- Καθιέρωση κανονισμού λειτουργίας σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης με τη συμμετοχή των μαθητών. Συμμετέχοντας τα παιδιά στην εσωτερική οργάνωση της σχολικής ζωής, εφαρμόζουν στην πράξη το μάθημα της Κοινωνικής Αγωγής. Το σχολείο που είναι μικρογραφία της κοινωνίας, οφείλει να εκπαιδεύει και να διαπαιδαγωγεί σύμφωνα με τα πρότυπα και τις ανάγκες της δημοκρατικής κοινωνίας: Προϋποθέτει κανόνες, όρια, κατανομή ρόλων και ευθυνών, ιεραρχική διάρθρωση της ομάδας. Η ενεργοποίηση όλων των δυνάμεων της ελληνικής κοινωνίας για την αναβάθμιση του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος είναι ο μόνος δρόμος για την αναγέννηση της ελληνικής κοινωνίας. Το προσκλητήριο, αναφέρει το υπουργείο Παιδείας, «είναι προς όλους για

να προετοιμάσουμε όλοι μαζί, με πνεύμα συναίνεσης και σύνθεση απόψεων, το μέλλον της πατρίδας μας και των παιδιών μας».